

Shan Morgan
Ysgrifennydd Parhaol
Permanent Secretary

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mr N Ramsay
Cadeirydd, y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

30 Ebrill 2019

Aunwyl Mr Ramsay,

CRAFFU AR GYFRIFON 2017-18 GAN Y PWYLLGOR CYFRIFON CYHOEDDUS

Diolch i chi am yr adroddiad yn dilyn proses graffu'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ar Gyfrifon Blynnyddol 2017-18 Llywodraeth Cymru, Comisiwn y Cynulliad, yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus a'r Amgueddfa Genedlaethol. Rwyf wedi ystyried pob un o'r argymhellion a gafwyd ynghylch paratoi a chyflwyno cyfrifon blynnyddol Llywodraeth Cymru ac mae'r ymatebion i'w gweld yn atodiadau A i C. Mae pob un o'r argymhellion wedi'u derbyn ac mae fy swyddogion yn cymryd y camau angenrheidiol i weithredu cynifer o'r argymhellion ag sy'n ymarferol cyn i gyfrifon 2018-19 gael eu cyhoeddi.

Yn gywir,
Shan Morgan

Shan Morgan
Ysgrifennydd Parhaol/ Permanent Secretary
Llywodraeth Cymru/ Welsh Government

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Ymateb i Argymhellion y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Argymhelliad 1. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn cymryd y mesurau angenrheidiol i atal swyddogion rhag gwrthod rhoi gwybodaeth i'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus eto (yn gyfrinachol os oes angen) ar y sail na chânt wneud hynny yn ôl y gyfraith (ac yn amlwg yn groes i A4.12.11 o Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru.

Derbyn yr argymhelliad. Rwy'n rhannu pryder y Pwyllgor y dylai Llywodraeth Cymru a'i chyrrff hyd braich fod mor agored a thryloyw â phosibl yn eu cyfrifon a chyda'r Pwyllgor ei hun, mewn perthynas â thaliadau diswyddo yn yr un modd â phopeth arall. Nid yw bob amser yn bosibl bod yn hollol dryloyw – fel y mae'r Pwyllgor yn cydnabod, weithiau bydd angen ystyried materion yn ymwneud â diogelu data neu rwymedigaethau cyfreithiol. Ond rwy'n credu y gallwn wneud mwy i leddfu pryderon y Pwyllgor ac rwy'n ystyried sut y gallwn gyflawni hyn. Byddaf yn ysgrifennu at y Pwyllgor i'w ddiweddarau o fewn dau fis.

Argymhelliad 11. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi ei hamserlen ar gyfer cyhoeddi ei chyfrifon a'i hadroddiadau blynyddol yn flynyddol i helpu o ran tryloywder a dealltwriaeth o'r broses.

Derbyn yr argymhelliad. Mae manylion yr amserlen ar gyfer paratoi'r cyfrifon blynyddol wedi'u cyhoeddi ar wefan Llywodraeth Cymru.

Argymhelliad 12. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor mewn perthynas â'i thrafodaethau â Swyddfa Archwilio Cymru, gan gynnwys y camau y cytunwyd arnynt i ymdrin â'r materion y daethpwyd ar eu traws wrth lunio ac archwilio cyfrifon 2017-18.

Derbyn yr argymhelliad. Mae copi o'r wybodaeth a rennais ag Archwilydd Cenedlaethol Cymru ynglŷn â'r camau y cytunwyd arnynt i ymdrin â'r materion y daethpwyd ar eu traws wrth baratoi cyfrifon 2017-18 wedi'i amgáu yn atodiad B.

Argymhelliad 13. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn egluro, i'r Pwyllgor, yr adnoddau sydd ganddi ar gyfer y broses, yn ogystal ag

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

esbonio sut y mae'n sicrhau bod ganddi ddigon o sgiliau a galluoedd i ddarparu ei chyfrifon blynyddol.

Derbyn yr argymhelliad. Mae'r wybodaeth yn atodiad B yn cynnwys manylion pellach am yr adnoddau ychwanegol sydd ar gael bellach o fewn y tîm sy'n gyfrifol am baratoi'r cyfrifon craidd a chyfunol, ac felly'r hyn a gyflwynir i Gyfrifon y Llywodraeth Gyfan. Mae'r holl staff yn dal y cymwysterau priodol: mae gan y staff SEO, Gradd 7 a'r uwch weision sifil gymhwyster proffesiynol perthnasol mewn cyfrifeg ac mae nifer o'r staff wedi bod yn gweithio o'r blaen mewn tîm cyfrifon canolog. Rwyf wedi dyblu nifer y staff cymwysedig/rhannol-gymwysedig sy'n paratoi cyfrifon 2018-19, o gymharu'r sefyllfa ag un y llynedd.

Argymhelliad 14. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn casglu gwybodaeth ariannol fanylach a gwybodaeth am berfformiad megis dadansoddiadau o wariant blynyddol ym mhob Prif Grŵp Gwariant a sut y mae'r rhaglenni hyn yn cyflawni yn erbyn canlyniadau arfaethedig. Dylai hyn gynnwys gwybodaeth i alluogi'r cyhoedd i weld sut y mae penderfyniadau'n cael eu gwneud a hefyd adroddiadau am ei pherfformiad yn ystod y flwyddyn i gynyddu tryloywder ac atebolrwydd.

Derbyn yr argymhelliad. Mae'r adroddiad alldro blynyddol a gyhoeddir i'r Pwyllgor Cyllid ar ôl y cyfrifon blynyddol yn rhoi manylion cynhwysfawr ynghylch sut mae alldro Llywodraeth Cymru yn cymharu â'r gyllideb. Mae'r datganiad o alldro adnoddau, sy'n ofyniad gorfodol ar gyfer yr holl gyfrifon blynyddol, yn rhoi manylion y gwariant yn erbyn pob un o'r prif grwpiau gwariant, ac yn 2018-19 bydd Llywodraeth Cymru yn cyflwyno tabl pellach sy'n cynnwys y 30 maes gwariant mwyaf. Rhoddir sylw i'r mater o adrodd ar berfformiad o dan argymhelliad 17.

Argymhelliad 15. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn rhoi mesurau ar waith i sicrhau ei bod yn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg i gyhoeddi ei chyfrifon yn Gymraeg ac yn Saesneg ar yr un pryd.

Derbyn yr argymhelliad. Caiff y fersiynau Cymraeg a Saesneg o gyfrifon 2018-19 eu cyhoeddi yr un pryd. Mae Deddf Llywodraeth Cymru 2006 yn pennu bod rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru osod y cyfrifon yn y Cynulliad. Yn y gorffennol, mae Swyddfa Archwilio Cymru wedi gosod y fersiwn Saesneg yn unig gan nad yw'r fersiwn Gymraeg yn destun archwiliad. Er mwyn osgoi unrhyw ddryswch posibl

BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

yn glŷn â'r dyddiadau cyhoeddi, byddaf yn awgrymu wrth Archwilydd Cyffredinol Cymru ein bod yn anfon copiâu o'r fersiynau Cymraeg a Saesneg o'r cyfrifon at ei swyddogion a'u bod hwythau wedyn yn cyflwyno'r ddwy fersiwn i'r Cynulliad.

Argymhelliad 16. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am yr amserlen ar gyfer mynd â pholisi Llywodraeth Cymru ar ddefnyddio'r Gymraeg yn fewnol i'r Bwrdd ac yn rhannu'r canlyniad, yn ogystal â phapurau a drafodir gan y Bwrdd.

Derbyn yr argymhelliad. Rwyf wedi comisiynu papur i'w gyflwyno i Fwrdd Llywodraeth Cymru yn ei gyfarfod ym mis Mai er mwyn cynnal trafodaeth yn ystod yr ychydig fisoedd nesaf ynglŷn â pholisi Llywodraeth Cymru ar ddefnyddio'r Gymraeg yn fewnol. Rwyf wedi gofyn am i'r papur ystyried y datblygiadau ers i'r papur gwreiddiol, y dyfynnir ohono yn adroddiad y Pwyllgor, gael ei lunio yn 2017. Bydd y papur hefyd yn ystyried y cydbwysedd rhwng polisi uchelgeisiol yn seiliedig ar darged Strategaeth y Gymraeg ar un llaw, a materion ymarferol ar y llall. Yn amlwg mae hwn yn fater sensitif i'r staff, a rhaid inni ystyried yn ofalus sut y gallai unrhyw newidiadau effeithio ar y gweithlu. Wrth baratoi'r papur rydym hefyd wedi bod yn ystyried yr arferion gorau mewn sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus yng Nghymru ac mae fy swyddogion wedi cyfarfod gyda Phrif Gwnstabl Cynorthwyol Heddlu De Cymru, Jeremy Vaughan, a hefyd Gomisiwn y Cynulliad, Cyngor Rhondda Cynon Taf a Chyngor Ynys Môn, i drafod sut maent yn mynd ati i sicrhau capasiti o ran sgiliau Cymraeg yn y gweithlu ac i hwyluso a hyrwyddo mwy o ddefnydd o'r Gymraeg yn eu sefydliadau. Nid yw papurau polisi'r Bwrdd o'r natur hwn yn cael eu cyhoeddi gan amlaf, ond yn dilyn trafodaeth ar y materion hyn gan y Bwrdd, bydd y papur, a fydd yn cynnwys barn y Bwrdd, yn cael ei gyflwyno i'w ystyried gan y Prif Weinidog a Gweinidog y Gymraeg a Materion Rhyngwladol. Byddaf yn rhannu canlyniad y broses ystyried hon gyda'r Pwyllgor, ynghyd ag unrhyw bapurau perthnasol. Gobeithiaf allu gwneud hyn erbyn mis Medi.

Argymhelliad 17. Rydym yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn ystyried sut i gydymffurfio â'r arfer gorau ym maes cyflwyno adroddiadau ariannol drwy gynnwys gwybodaeth am ei pherfformiad a mabwysiadu'r arfer hwn wrth lunio adroddiadau blynyddol a chyfrifon y flwyddyn nesaf, cyn cyhoeddi rhagor o ganllawiau i gyrff a noddir ganddi. Dylai'r adroddiadau blynyddol a'r cyfrifon, o leiaf, nodi sut y mae'r arian wedi'i wario a'r hyn y mae wedi'i gyflawni, gan gyfeirio at y targedau a bennwyd gan Weinidogion Cymru a Llywodraeth

**BUDDSODDWRYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Cymru, yn ogystal â'r perfformiad yn eu herbyn. Dylai hyn gynnwys dadansoddiad o wariant yn erbyn nodau "Ffyniant i Bawb" (a'r rhaglenni dilynol) a thargedau sefydliadol eraill yn y cyfrifon, yn gyson â'r gwariant yr adroddir arno yn y datganiadau ariannol.

Derbyn yr argymhelliad. Rwyf wedi gofyn i Jeff Farrar yn ei swyddogaeth fel Cyfarwyddwr Anweithredol ar Fwrdd Llywodraeth Cymru i arwain grŵp gorchwyl a gorffen i gynghori ar ddull addas o baratoi cyfres o ddangosyddion perfformiad allweddol gwell a systematig ar gyfer Llywodraeth Cymru. Gofynnwyd iddo edrych ar y deunydd presennol ac ystyried pa fesurau ychwanegol y byddai'n ddefnyddiol inni eu mabwysiadu i'n galluogi i fonitro cynnydd a chyflawniad yn fwy effeithiol. Y cylch gorchwyl ar gyfer y grŵp yw i ystyried a gwneud argymhellion i'r Ysgrifennydd Parhaol ar gyfres newydd o wybodaeth rheoli perfformiad a dangosyddion perfformiad allweddol mewn perthynas â'i chyfrifoldebau o ran sut y caiff Llywodraeth Cymru ei rhedeg.

Mae Mr Farrar wedi dechrau ar ei waith, ac rwyf wedi gofyn am adroddiad erbyn diwedd mis Mehefin. Credaf ei bod yn anhebygol y bydd llawer o'r gwaith hwn yn barod mewn pryd i gael ei gynnwys yn ein cyfrifon nesaf, ond byddaf yn gallu diweddarau'r Pwyllgor ar y cynnydd a wneir yn yr hydref. Mae'r gwaith yn ymwneud â pherfformiad gweithredol Llywodraeth Cymru, a'r meysydd y mae'r Ysgrifennydd Parhaol yn gyfrifol amdanynt, nid y rhai sy'n gyfrifoldeb i Weinidogion. Fodd bynnag, byddaf yn trafod y goblygiadau ehangach posibl sydd i'r argymhelliad penodol hwn gyda'r Prif Weinidog a byddaf yn sicr yn tynnu ei sylw at y pryderon sydd wedi'u mynegi gan y Pwyllgor.

Argymhelliad 18. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn gwneud yn glir y gofynion y mae'n anelu at gydymffurfio â hwy wrth lunio ei hadroddiadau blynyddol a'i chyfrifon. Dylai hefyd fod yn glir ynghylch gofynion Cymru ar gyfer Adroddiadau Blynyddol a sicrhau bod pob corff yn cydymffurfio â'r canllawiau hyn, gan gynnwys hi ei hun. Bydd hyn yn helpu i ddarparu gwybodaeth ddigonol a phriodol gan alluogi gwaith craffu effeithiol.

Derbyn yr argymhelliad. Mae Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi cyfarwyddyd cyfrifon i'w chyrrff cyhoeddus, sy'n rhoi manylion ynghylch sut y dylid paratoi cyfrifon blynyddol a phwy y gallant siarad â hwy os oes unrhyw gwestiynau. Mae hefyd yn gweithio'n agos gyda'i is-gwmnïau i sicrhau bod yr wybodaeth a ddarperir i

**BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

gynorthwyo â pharatoi'r cyfrifon cyfunol yn gadarn. Mae'r holl wybodaeth a gyflwynir i Lywodraeth Cymru i'w chyfuno yn y cyfrifon yn cael eu harchwilio'n annibynnol gan Swyddfa Archwilio Cymru neu gan un o'r cwmnïau cyfrifwyr mawr. Y brif ffynhonnell o ganllawiau i Lywodraeth Cymru a'r holl sefydliadau eraill yw'r Llawlyfr Adroddiadau Ariannol (FRaM) a gyhoeddir ac a diweddarir gan Drysorlys Ei Mawrhydi. Cynghorir Trysorlys EM ar faterion yn ymwneud â safonau cyfrifyddu gan y Bwrdd Cynghori ar Adroddiadau Ariannol (FRAB). Mae gan Lywodraeth Cymru sedd barhaol ar yr FRAB a chaiff ei chynrychioli gan y Cyfarwyddwr Cyllid.

Argymhelliad 19. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn ystyried pa wybodaeth y gellir ei chynnwys yn ei chyfrifon er mwyn hyrwyddo tryloywder mewn perthynas â'r cymorth busnes a ddarperir heb ddigalonnï darpar fuddsoddwyr.

Derbyn yr argymhelliad. Mae Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi'r holl wybodaeth y gall ei wneud heb dorri cytundebau ynghylch cyfrinachedd masnachol. Adolygir yr wybodaeth hon bob blwyddyn i benderfynu a yw'n parhau'n sensitif yn fasnachol. Yn dilyn cyhoeddi cyfrifon 2017-18, gofynnodd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus am sesiwn gaeedig i drafod unrhyw wybodaeth na ellid ei chyhoeddi, a byddwn i'n awgrymu y byddai cyfarfod tebyg yn dilyn cyhoeddi'r cyfrifon eleni yn ffordd briodol o sicrhau tryloywder a hwyluso craffu ar y penderfyniadau a wneir gan Lywodraeth Cymru.

Argymhelliad 20. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn cysylltu â'i chymheiriaid yn Llywodraeth yr Alban i wella ei dealltwriaeth o rinweddau posibl cyflwyno Cyfrifon Llywodraeth Gyfan Cymru ac yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor.

Derbyn yr argymhelliad. Byddaf yn rhoi diweddariad i'r pwyllgor pan fyddwn yn cyfarfod yn yr hydref. Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid oes achos cryf wedi'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru dros baratoi cyfrifon Cymru Gyfan.

Argymhelliad 21 Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn rhannu â'r Pwyllgor ei chynllun gweithredu ar gyfer lleihau'r bwloch cyflog rhwng y rhywiau.

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Derbyn yr argymhelliad. Mae Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda Chwarae Teg (yng ngwanwyn 2019) i ddatblygu cynllun gweithredu ar gyfer lleihau'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau. Bydd hwn yn cael eu rhannu gyda'r Pwyllgor unwaith y bydd wedi'i gwblhau a'i gymeradwyo.

Argymhelliad 22 - Mae'r Pwyllgor yn argymhell, er mwyn helpu o ran tryloywder a hwyluso gwaith craffu, fod Llywodraeth Cymru yn ystyried a ellid cynnwys rhagor o wybodaeth yn ei chyfrifon yn y dyfodol i esbonio diben pecynnau ymadael a/neu gynlluniau diswyddo.

Derbyn yr argymhelliad. Bydd Llywodraeth Cymru yn cynnwys gwybodaeth ychwanegol am becynnau ymadael a chynlluniau diswyddo yng nghyfrifon y dyfodol. Byddwn hefyd yn ysgrifennu at ein cyrff hyd braich i bwysleisio pa mor bwysig yw eu bod hwythau yn gwneud hynny hefyd.

Argymhelliad 23. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn cynnwys gwybodaeth yn ei hadroddiadau blynyddol a'i chyfrifon blynyddol am y gweithgareddau effeithlonrwydd ar draws ei sefydliad. Dylai hyn gynnwys ei halldro yn erbyn y targedau a bennwyd, gydag esboniad lle nad yw nodau perfformiad wedi'u cyrraedd.

Derbyn yr argymhelliad. Bydd y gwaith a wneir gan Jeff Farrar yn sail i benderfynu ar y ffordd orau y gall Llywodraeth Cymru fynd ati i greu cyfres o ddangosyddion perfformiad allweddol a fydd yn helpu i ddangos sut mae'n cyflawni camau effeithlonrwydd ar draws y sefydliad. Rydym hefyd yn ystyried sut y byddwn yn mynd ati i sicrhau arbedion effeithlonrwydd yn Llywodraeth Cymru, gan gynnwys y trefniadau ar gyfer eu mesur ac adrodd arnynt. Byddaf yn gallu diweddarau'r Pwyllgor yn yr hydref.

Argymhelliad 24. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn darparu, cyn i'r Pwyllgor graffu ar ei chyfrifon ar gyfer 2018-19, ddiweddariad mewn perthynas â gwaith y Bwrdd Gwella Effeithlonrwydd ac, yn benodol, y camau a weithredwyd o ganlyniad i'r adolygiad annibynnol o'i wasanaethau corfforaethol.

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Derbyn yr argymhelliad. Byddaf yn ysgrifennu at aelodau'r pwyllgor ynglŷn â'r Bwrdd Gwella Effeithlonrwydd cyn y broses o graffu ar gyfrifon 2018-19, a byddaf yn cynnwys rhagor o fanylion am yr adolygiad o wasanaethau corfforaethol.

Argymhelliad 25 – Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn esbonio'r rhesymau dros newid trywydd a sut y mae "menter Diogelu'r Dyfodol" yn wahanol i "Parod at y Dyfodol", y cynllun a gyflwynwyd gan y cyn Ysgrifennydd Parhaol. Dylai hyn bennu sut y mae'r rhaglen newydd yn gweithio er mwyn gwella effeithlonrwydd y sefydliad, yn ogystal â datblygu ei gapasiti a'i ystwythder.

Derbyn yr argymhelliad. Menter gwella sefydliadol yw Diogelu'r Dyfodol a'i nod yw sicrhau bod gwasanaeth sifil Llywodraeth Cymru yn barod i wynebu'r heriau cymhleth sydd o'i flaen wrth gynorthwyo'r Gweinidogion i gyflawni'r rhaglen bresennol, gan adeiladu gwasanaeth sifil hyderus, medrus a chynaliadwy ar gyfer y dyfodol. Mae'n adeiladu ar waith ardderchog yr Ysgrifennydd Parhaol blaenorol drwy ei raglen newid "Paratoi at y Dyfodol" ac yn rhoi sylw i'r hyn a ddysgwyd drwy'r rhaglen honno. Roedd "Paratoi at y Dyfodol" yn edrych yn bennaf ar yr addasiadau yr oedd angen i Lywodraeth Cymru eu gwneud o ran trefniadaeth a strwythur. Mae Diogelu'r Dyfodol yn newid y pwyslais ac yn canolbwyntio ar newid sy'n ymwneud â phobl a'r ffordd yr ydym yn mynd ati mewn modd integredig, ar draws y system gyfan, i roi'r rhaglen newid ymddygiad ar waith.

Yn ogystal â chyflwyno set newydd o ddisgwyliadau ac ymddygiadau sy'n cyfleu'r ffyrdd o weithio yr ydym yn eu hannog a'u gwerthfawrogi, rydym wedi gwneud newidiadau sylweddol i'n systemau rheoli perfformiad, ein systemau dyrchafu, ein hyfforddiant arweinyddiaeth a'n rhaglen ehangach o feithrin gallu, er mwyn annog a gwreiddio'r disgwyliadau hyn ar draws y sefydliad.

Ceir rhagor o wybodaeth yn Atodiad C.

Argymhelliad 26 - Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn egluro i'r Pwyllgor ei safbwynt o ran mabwysiadu Proffiliau Llwyddiant Gwasanaeth Sifil y DU a sut y bydd y rhain yn gweithio yng nghyd-destun Cymru, gan gynnwys y berthynas - neu fel arall - rhwng y dull gweithredu hwn a safonau a gwerthoedd ar gyfer hybu mewnol ar raddfeydd porth a ddatblygir

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

gyda mewnbwn Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol a pha fframwaith sy'n cael blaenoriaeth.

Derbyn yr argymhelliad - Mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu mabwysiadu fframwaith recriwtio Proffiliau Llwyddiant gwasanaeth sifil y DU yn ystod hydref 2019 (yn amodol ar ymgysylltu ac ymgynghori ag undebau llafur a rhwydweithiau staff o fewn Llywodraeth Cymru).

Mae'r Porth Asesu a Datblygu ar gyfer dyrchafiadau mewnol wedi treialu nifer o elfennau o'r Proffiliau Llwyddiant, gan gynnwys cyfweld yn seiliedig ar gryfderau. Cafodd yr ymddygiadau a'r cryfderau a aseswyd yn y Porth eu dewis yn benodol i ategu'r safonau a'r gwerthoedd a ddatblygwyd gyda chyfraniad gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol.

Argymhelliad 27 - Mae'r Pwyllgor yn argymhell, er mwyn sicrhau ei bod yn gallu darparu goruchwyliaeth annibynnol a her i'r Weithrediaeth ac osgoi gwrthdaro buddiannau (gwirioneddol neu ganfyddedig), na ddylai Llywodraeth Cymru gomisiynu ei Chyfarwyddwyr Anweithredol i wneud gwaith y tu hwnt i gwmpas eu rolau anweithredol.

Derbyn yr argymhelliad. Yn y dyfodol ni fydd Llywodraeth Cymru yn comisiynu ei Chyfarwyddwyr Anweithredol i ymgymryd â rolau eraill ar gyfer Llywodraeth Cymru nad ydynt yn rhan o'u swyddogaeth fel Cyfarwyddwyr Anweithredol. Yn ogystal, cyn i Lywodraeth Cymru fodloni i'w Chyfarwyddwyr Anweithredol ymgymryd â rolau ar gyfer cyrff hyd braich, byddai gofyn iddi fod yn argyhoeddedig bod y posibilrwydd o wrthdaro buddiannau yn fach iawn; yn hyderus y gellid rheoli'r gwrthdaro hwnnw yn briodol; a bod budd cyhoeddus clir yn sgil y ffaith fod y Cyfarwyddwr Anweithredol yn ymgymryd â rôl ychwanegol gyda chorff hyd braich.

Argymhelliad 28 Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn esbonio'n llawn sut y bydd yn cael sicrwydd llawn, wedi'i ddogfennu, am y materion yr adroddwyd arnynt o'r blaen drwy'r weithdrefn galw i mewn.

Derbyn yr argymhelliad. Rydym yn dal i weithio ar fanylion terfynol ein dull gweithredu newydd, a byddaf yn ysgrifennu eto at y Pwyllgor ar ôl inni gwblhau ein trafodaethau. Byddaf yn disgwyl gallu gwneud hyn erbyn mis Gorffennaf.

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Atodiad B

Papur y Pwyllgor Archwilio a Risg – Gwersi a ddysgwyd o'r broses o baratoi cyfrifon 2017-18

Cefndir

1. Roedd llawer o broblemau ynghlwm wrth y broses o baratoi cyfrifon blynyddol 2017-18 Llywodraeth Cymru, a hynny'n bennaf oherwydd nifer o anawsterau a gafwyd gyda'r offer taenlen a ddefnyddir i gyfuno'r data ariannol, ynghyd â diffyg adnodd. Yn sgil hynny, sefydlwyd rhaglen fer o waith gwella. Mae'r rhan fwyaf o'r gwaith hwnnw wedi'i gwblhau ac, ar sail y canfyddiadau, mae'r tîm cyfrifon wedi dechrau ar y cynlluniau manwl ar gyfer cyfrifon blynyddol 2018-19.

Ffrydiau gwaith gwella

Offer cymorth

2. Gofynnwyd i uwch-gyfrifydd profiadol mewn tîm gwahanol adolygu'r broses a'r offer a ddefnyddiwyd gan y tîm i gydgrynhoi'r cyfrifon blynyddol, er mwyn gwirio nad oedd gwallau yn y tablau a'r fformiwlâu. Mae'r unigolyn hwn mewn sefyllfa dda i gynnal Adolygiad o'r fath gan fod ei thîm hithau hefyd yn dibynnu ar daenlenni mawr cymhleth i helpu i baratoi'r tablau sy'n sail i gyllideb Llywodraeth Cymru a'r ddwy gyllideb atodol. Y nod cyffredinol oedd sicrhau bod data, o gael eu llwytho i'r offer taenlen a ddefnyddir i lunio'r cyfrifon, yn cynhyrchu'r ffigurau cywir ar gyfer y datganiadau ariannol craidd.
3. Mae'r gwaith hwn wedi'i gwblhau ac rwyf wedi cael fy sicrhau nad yw'r offer taenlen a ddefnyddir gan y tîm cyfrifon wedi'u llygru ac nad oes gwallau ynddynt. Fodd bynnag, dangosodd y gwaith mai un o'r prif resymau pam y daeth y tîm ar draws problemau oedd nad oeddent wedi dilyn y gweithdrefnau priodol. Mae'r gwelliannau a gyflwynwyd ar gyfer 2018-19 yn mynd i'r afael â hyn.

Y dull cyffredinol o fynd ati i baratoi'r cyfrifon blynyddol

BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

4. Gofynnwyd i'r Tîm Archwilio Mewnol adolygu dull cyffredinol Llywodraeth Cymru o baratoi'r cyfrifon. Disgwylir yr adroddiad terfynol.

Adnoddau staffio

5. Roedd adnoddau staffio yn broblem allweddol yn ystod y broses o baratoi'r cyfrifon, a chafodd hyn ei achosi'n rhannol oherwydd na wnaeth staff dros dro ymgymryd â swyddi. O ganlyniad i hynny, rwyf wedi cynyddu nifer y staff o fewn y tîm fel nad ydym yn dibynnu ar staff asiantaeth. O hyn ymlaen bydd y tîm cyfrifon yn cynnwys:
 - Gradd 7 – pennaeth cyfrifon
 - SEO – Cyfrifon Llywodraeth Cymru
 - SEO – Cydgrynhoi a Chyfrifon y Llywodraeth Gyfan
 - HEO – (wedi cymhwyso'n rhannol)
 - Swyddog cyllid llwybr carlam y DU (wedi cymhwyso'n rhannol)
6. Rwyf hefyd wedi penodi dirprwy gyfarwyddwr newydd i oruchwylio'r cyfrifon blynyddol, ynghyd a'r ganolfan ragoriaeth grantiau, llywodraethiant a threthi. Mae gan yr unigolyn brofiad sylweddol o gydgyrnhoi cyfrif y GIG ar gyfer Cymru ac mae wedi gweithio mewn rhannau eraill o Lywodraeth Cymru yn y gorffennol.
7. Gyda'i gilydd, mae'r newidiadau hyn yn golygu bod nifer y staff sy'n canolbwyntio ar lunio cyfrifon blynyddol 2018-19 wedi dyblu.

Llwyth gwaith y tîm cyfrifon

8. Mae'r cyfrifon blynyddol yn cynnwys tair prif elfen: trosolwg o Lywodraeth Cymru, adroddiad atebolrwydd a datganiadau ariannol allweddol. Mae'r trosolwg a'r adroddiad atebolrwydd yn destun mwy o graffu allanol ac felly, yn y gorffennol, mae'r tîm cyfrifon wedi gorfod gweithio'n agos gyda nifer fawr o rannau eraill o Lywodraeth Cymru i gasglu'r holl wybodaeth a thablau angenrheidiol. Yn aml mae gofyn i hyn ddigwydd ar y cyd â'r gwaith o baratoi'r datganiadau ariannol ar gyfer eu harchwilio.
9. Ar gyfer 2018-19, rwyf wedi gofyn i'r pennaeth llywodraethiant (a'r cyn bennaeth cyfrifon) reoli'r gwaith o baratoi'r trosolwg a'r adroddiad

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

atebolrwydd. Bydd hyn yn golygu bod y tîm cyfrifon yn rhydd i ganolbwyntio ar y data ariannol a'r berthynas â Swyddfa Archwilio Cymru a dylai greu amser ychwanegol i ystyried sut y byddem efallai'n hoffi datblygu neu wella'r rhan 'trosolwg' yn y cyfrifon blynyddol.

Paratoi cyfrifon 2018-19

10. Ein nod yn y tymor hir yw bod yr Ysgrifennydd Parhaol yn llofnodi'r cyfrifon ym mis Gorffennaf. Fodd bynnag, yn sgil y problemau a gafwyd wrth baratoi cyfrifon blynyddol 2017-18, byddwn yn parhau eleni â'r dyddiad llofnodi presennol, sef canol Awst.

Offer cydgrynhoi

11. Yn y tymor canolig, mae angen i Lywodraeth Cymru fynd i'r afael â'r ffaith ei bod yn dibynnu ar daenlenni cymhleth i gydgrynhoi llawer iawn o ddata. Bydd hyn yn dod yn fwy o ffactor wrth inni gydgrynhoi rhagor o sefydliadau'r sector cyhoeddus. Yn anffodus, nid oedd modd bwrw ymlaen â hyn ar gyfer 2018-19. Fodd bynnag, mae ein swyddog cyllid ar y llwybr carlam yn ymdrin â'r broblem hon fel rhan o'i brosiect blwyddyn olaf. Bydd ei gasgliadau a'i argymhellion ar gael erbyn mis Medi eleni.

I gloi

12. Rwy'n hyderus y bydd y camau a gymerwyd yn dilyn yr anawsterau a gafwyd wrth baratoi cyfrifon blynyddol 2017-18 yn mynd i'r afael â'r materion allweddol, sef adnoddau ac addasrwydd yr offer cydgrynhoi. Codwyd nifer o faterion gan y Swyddfa Archwilio yn yr ISA260, gan gynnwys sicrhau ansawdd, gwybodaeth ategol ac anghysondebau mewn data, ac mae perthynas uniongyrchol rhwng hyn a'r anawsterau ehangach a gafwyd.

13. Wrth baratoi cyfrifon blynyddol 2018-19, y nod fydd sicrhau bod y cyfrifon yn parhau heb eu hamodi a'u bod yn cael eu cynhyrchu yn unol â'r amserlenni priodol. Fodd bynnag, bydd y camau a gymerwyd yn sgil yr anawsterau a gafwyd y llynedd yn galluogi Llywodraeth Cymru i barhau i ddatblygu a gwella agweddau ar y cyfrifon blynyddol. Yn arbennig, hoffem weithio gyda'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg i ymdrin â rhai o'r heriau a godwyd gan y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ynglŷn â'r trosolwg o Lywodraeth Cymru.

BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Mae pedair prif thema i'r rhaglen Diogelu'r Dyfodol

Diogelu'r ffordd yr ydym yn arwain

Mae'r thema hon yn ymwneud ag ymgorffori diwylliant o arweinyddiaeth cydweithredol a gwasgaredig ar draws y sefydliad; gan helpu rheolwyr i ysgogi, datblygu a grymuso timau ac unigolion i wneud gwaith o safon uchel, a hynny mewn modd mor effeithlon â phosibl. Dros y 18 mis diwethaf, mae hyn wedi cynnwys cyflwyno hyfforddiant **Dyfodol-Ymgysylltu-Cyflawni** er mwyn cefnogi a datblygu arweinwyr ar bob lefel.

Diogelu'r ffordd yr ydym yn dysgu

Mae'r elfen hon o'r rhaglen newid yn canolbwyntio ar feithrin gallu a datblygu gweithlu cadarn sy'n gallu ymaddasu ac sy'n gymwys ar gyfer y dyfodol yn ogystal ag ar gyfer y rolau y mae eu hangen arnom heddiw. Dros y 18 mis diwethaf rydym wedi cynnal tri **digwyddiad TEDx** oedd yn fodd i ysbrydoli pobl. Y themâu oedd: gwneud polisiau mewn ffordd arloesol, arloesi digidol ac arweinyddiaeth gynhwysol. Cynhaliwyd cyfres o **Sgyrsiau TED** unigol hefyd i rannu dysg. Rydym wedi cyflwyno ffyrdd newydd o ehangu profiad ac adeiladu rhwydweithiau o fewn y sefydliad ac ar draws y sector cyhoeddus a'r trydydd sector drwy'r **Rhaglen Profiad Tymor Byr (STEP)**. Rydym hefyd wedi ailgyfeirio ein buddsoddiad corfforaethol mewn **Dysgu a Datblygu** er mwyn mynd i'r afael â bylchau allweddol mewn sgiliau, gan gynnwys cynnig hyfforddiant ar unwaith i helpu staff i baratoi at weithgarwch yn ymwneud â threfniadau pontio'r UE. Eleni byddwn yn cyflwyno Lab Dysgu newydd i'r holl staff, a fydd yn rhoi mynediad ar-lein i gynllun dysgu a datblygu cyfunol newydd. Bydd hyn yn cynnwys cwricwlwm polisi newydd a fydd yn integreiddio egwyddorion Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn llawn yn ein dull o ddatblygu gallu ym maes polisi.

Diogelu'r ffordd yr ydym yn perfformio

Fel rhan o Diogelu'r Dyfodol rydym wedi cyflwyno dull gweithredu newydd ar gyfer rheoli perfformiad, sydd wedi'i seilio ar gryfderau ac sy'n defnyddio dulliau annog. Mae'n canolbwyntio ar ddatblygiad a llesiant yn ogystal ag ar berfformiad a

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

chyflawni. Mynychodd mwy na 3,500 o reolwyr uwch a chanol sesiynau hyfforddi ar y dull hwn sydd wedi'i seilio ar egwyddorion Dyfodol-Ymgysylltu-Cyflawni. Law yn llaw â hyn, rydym hefyd wedi cyflwyno system camu ymlaen mwy tryloyw a chadarn sy'n profi'r rhai sy'n gwneud cais am ddirchafiad yn erbyn y safonau a'r disgwyliadau a osodwyd gennym - gan gynnwys arweinyddiaeth gynhwysol. Mae'r broses o gyflwyno'r pyrth camu ymlaen hyn wedi dechrau erbyn hyn, a chynhaliwyd dwy Ganolfan Asesu a Datblygu Gradd 7 yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Mae agwedd fwy trwyadl wedi'i mabwysiadu yn achos y gweithdrefnau asesu ar gyfer swyddi'r Uwch Wasanaeth Sifil hefyd.

Mae'r ymgeiswyr sy'n llwyddo yn y Ganolfan Asesu a Datblygu Gradd 7 yn cael eu paru â swyddi sy'n flaenoriaeth (disgwyliar yn bendant i'r rhai sy'n gwneud cais am ddirchafiad fod yn barod i fod yn hyblyg). Yn yr un modd, agorwyd Rhaglen Ddoniau Gradd 7 newydd ar gyfer rheolwyr profiadol, a bydd y rhai llwyddiannus yn cael eu paru â dwy swydd sy'n flaenoriaeth yn ystod y rhaglen dair blynedd. Mae'r rhai sy'n cymryd rhan yn y Rhaglen Ddoniau yn dilyn rhaglen ddatblygu strwythuredig sydd wedi'u chynllunio i'w paratoi ar gyfer swyddi yn yr Uwch Wasanaeth Sifil. Mae'r newidiadau hyn yn golygu bod gan y sefydliad grŵp o bobl ar lefel Gradd 7 sy'n disgwyl cael eu rhoi mewn swyddi yn hytrach na'u bod hwy eu hunain yn rheoli eu symudiadau eu hunain o gwmpas y sefydliad. Mae hyn yn gwella ein gallu i wneud yn siŵr bod adnoddau ar gael ar gyfer blaenoriaethau allweddol mewn ffordd fwy ystwyth ac effeithiol.

Diogelu ein ffordd o weithio

Er mwyn gwneud yn siŵr bod y broses o gynllunio'r gweithlu a datblygiad yn cydfynd â blaenoriaethau'r Cabinet a'i bod mor ystwyth ac ymatebol a phosibl, fe wnaethom gefnogi pob is-adran yn y sefydliad i gynnal **diwrnod datblygu Diogelu'r Dyfodol** er mwyn edrych ar y blaenoriaethau presennol a'r rhai mwy hirdymor, asesu bylchau yng ngallu unigolion a'r tîm a chytuno ar gynlluniau datblygu ar gyfer y tîm. Yn y sesiynau hyn hefyd, ystyriwyd pa mor dda y mae pum ffordd o weithio **Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol** yn cael eu mabwysiadu o fewn timau, a rhoddwyd cyfle i'r staff fynegi barn ynglŷn â'r meysydd lle mae angen gwneud rhagor o waith i sicrhau bod yr egwyddorion yn rhan annatod o'n systemau corfforaethol, ein prosesau a'n rhaglenni dysgu a datblygu.

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>